

PROJEKT

*Załącznik do Uchwały Nr.....
Rady Gminy Bedlno
z dnia 2017r.*

**PROGRAM WSPÓŁPRACY GMINY BEDLNO Z ORGANIZACJAMI
POZARZĄDOWYMI ORAZ PODMIOTAMI, O KTÓRYCH MOWA W ART.3 UST.3
USTAWY Z DNIA 24 KWIETNIA 2003 ROKU O DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU
PUBLICZNEGO I O WOLONTARIACIE NA 2018 rok.**

I. Wstęp

Roczny Program Współpracy Gminy Bedlno z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok, stanowi dokument określający w perspektywie rocznej cele główne i cele szczegółowe programu, zasady współpracy, formy współpracy, priorytetowe zadania publiczne realizowane w ramach współpracy Gminy Bedlno z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego na jej terenie lub na rzecz jej mieszkańców, okres realizacji programu, sposób realizacji programu, wysokość środków przeznaczonych na realizację programu, sposób oceny realizacji programu, informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji, tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert, postanowienia końcowe.

Podstawowym aktem prawnym określającym ramy współdziałania organów administracji samorządowej z organizacjami pozarządowymi dla realizacji zadań należących do sfery zadań publicznych jest ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zwana dalej ustawą. Przepisy ustawy nakładają na organy samorządu liczne obowiązki, w tym obowiązek prowadzenia działalności w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy.

Dążąc do prawidłowej realizacji powyższych zapisów oraz biorąc pod uwagę konieczność określenia zasad oraz obszarów współpracy pomiędzy Gminą, a organizacjami pozarządowymi, opracowany został niniejszy "Program współpracy Gminy Bedlno

z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018r.”

Współpraca ta ma na celu lepsze wykonywanie zadań Gminy Bedlno poprzez możliwie pełne wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych. Zakładanym efektem współpracy jest zwiększenie skuteczności i efektywności działań związanych z realizacją zadań publicznych i dalszy wzrost partycypacji społecznej w rozwiązywaniu problemów lokalnych, a satysfakcja z ich realizacji mobilizuje do podejmowania kolejnych przedsięwzięć służących budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

II. Postanowienia ogólne

Ilekróć w programie jest mowa o:

- 1) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. Dz. U. z 2016r, poz. 239 ze zm.),
- 2) organizacjach pozarządowych – należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 3) innym podmiocie – rozumie się przez to podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy,
- 4) programie – należy przez to rozumieć Program współpracy Gminy Bedlno z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art.3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 5) dotacji - rozumie się przez to dotację w rozumieniu art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013, poz. 885 z późn. zm.),
- 6) konkursie ofert – rozumie się przez to otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 i art. 13 ustawy,
- 7) Gminie – należy przez to rozumieć jednostkę samorządu terytorialnego, którą jest Gmina Bedlno,
- 8) Radzie – należy przez to rozumieć Radę Gminy Bedlno,
- 9) Wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Bedlno.

III. Cel główny i cele szczegółowe programu

1. Ogólnym celem współpracy organów Gminy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest poprawa jakości życia mieszkańców Gminy poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych, podejmowanie skutecznych działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców Gminy przez rozwijanie współpracy samorządu gminnego z organizacjami, budowanie partnerstwa lokalnego pomiędzy Gminą a organizacjami pozarządowymi, które ma służyć zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej. To wszystko ma służyć w szczególności podnoszeniu efektywności działań prowadzonych w zakresie zlecenia i realizacji zadań publicznych oraz wspólnego określania zasad, obszarów, kierunków i form wzajemnej współpracy.

2. Celami szczegółowymi programu są:

- a) kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego w Gminie poprzez tworzenie sprzyjających warunków dla powstawania inicjatyw lokalnych, wsparcie aktywności obywatelskiej mieszkańców Gminy, promocję postaw obywatelskich i prospołecznych,
- b) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje,
- c) zwiększenie wpływu sektora pozarządowego i społeczności lokalnych na kreowanie polityki społecznej i gospodarczej,
- d) efektywne wykorzystanie społecznej aktywności w zaspokajaniu zbiorowych potrzeb mieszkańców,
- e) integracja podmiotów kreujących politykę lokalną w sferze zadań publicznych wymienionych w art. 4 ust. 1 ustawy,
- f) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych Gminy przez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych,
- g) wspieranie oraz powierzanie organizacjom pozarządowym zadań publicznych z jednoczesnym zagwarantowaniem środków na ich realizację,

- h) wspieranie działań na rzecz umacniania istniejących oraz tworzenie warunków sprzyjających powstawaniu nowych organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców Gminy,
- i) racjonalne wykorzystanie publicznych środków finansowych,
- j) promocja działalności organizacji.

III. Przedmiot współpracy

1. Gmina prowadzi działalność w sferze zadań publicznych określonych w art.4 ust.1 ustawy we współpracy z organizacjami pozarządowymi na terenie i na rzecz mieszkańców Gminy oraz działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom Gminy.
2. Przedmiotem współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi jest:
 - a) realizacja zadań pożytku publicznego określonych w art. 4 ustawy,
 - b) wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałanie w celu zharmonizowania tych kierunków,
 - c) konsultowanie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
 - d) wspólne określanie ważnych dla mieszkańców potrzeb społecznych w ramach strategii rozwoju Gminy i sposobów ich zaspakajania,
 - e) podwyższanie efektywności działań kierowanych do mieszkańców Gminy.
3. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi obejmuje swoim zakresem działalność statutową tych organizacji.

IV. Zasady współpracy

Program obejmuje swym zasięgiem organizacje pozarządowe i podmioty działające na rzecz Gminy Bedlno i jej mieszkańców. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi odbywa się w oparciu o następujące zasady:

- a) pomocniczości – co oznacza, że Gmina powierza organizacjom realizację zadań własnych, a organizacje zapewniają ich wykonanie w sposób ekonomiczny, profesjonalny i terminowy,
- b) suwerenności stron – co oznacza, że stosunki pomiędzy Powiatem, a organizacjami kształtowane będą z poszanowaniem wzajemnej autonomii i niezależności w swojej działalności statutowej,
- c) partnerstwa – co oznacza dobrowolną współpracę równorzędnych sobie podmiotów w rozwiązywaniu wspólnie zdefiniowanych problemów i osiągnięciu razem wytyczonych celów,
- d) efektywności – co oznacza wspólne dążenie do osiągnięcia możliwie największych efektów realizacji zadań publicznych,
- e) uczciwej konkurencji – co oznacza wymóg udzielania tych samych informacji odnośnie wykonywanych działań zarówno przez podmioty publiczne jak i niepubliczne, a także obowiązek stosowania tych samych kryteriów przy dokonywaniu oceny tych działań i podejmowaniu decyzji odnośnie ich finansowania,
- f) jawności – co oznacza, że wszystkie możliwości współpracy Powiatu z organizacjami są powszechnie wiadome i dostępne oraz jasne i zrozumiałe w zakresie stosowanych procedur i kryteriów podejmowania decyzji.

V. Formy współpracy

1. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi ma charakter finansowy i pozafinansowy i odbywa się na zasadach przewidzianych w ustawie.
2. Do form współpracy finansowej zalicza się zlecenie organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych będących zadaniami Gminy na zasadach określonych w ustawie poprzez wspieranie zadań wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji.
3. Do form współpracy pozafinansowej zalicza się w szczególności:
 - a) publikowanie informacji dotyczących podejmowanych działań objętych programem na stronach internetowych Gminy Bedlno i w Biuletynie Informacji Publicznej,

- b) współdziałanie w pozyskiwaniu przez organizacje pozarządowe środków finansowych z innych źródeł niż budżet Gminy,
- c) współdziałanie z Gminną Radą Działalności Pożytku Publicznego w razie jej powołania,
- d) pomoc merytoryczna dla projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art.3 ust. 3 ustawy,
- e) wzajemne informowanie o planowanych kierunkach działania,
- f) konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji,
- g) konsultowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sfery zadań publicznych, o których mowa w art. 4 z radami działalności pożytku publicznego, w przypadku ich utworzenia przez właściwe jednostki samorządu terytorialnego,
- h) publikowanie ważnych informacji dla organizacji w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Gminy,
- i) publikowanie ważnych informacji dla organizacji w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Gminy,
- j) tworzenie w miarę potrzeb wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym oraz współdziałanie już funkcjonujących w realizacji programu,
- k) obejmowanie patronatem przez Gminę przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- l) współorganizowanie przedsięwzięć w szczególności z zakresu kultury fizycznej i sportu oraz przeciwdziałania alkoholizmowi,
- l) udzielanie pozafinansowych form wsparcia, które mogą obejmować w szczególności:
 - udostępnianie organizacjom nieodpłatnie lub na warunkach preferencyjnych pomieszczeń, niezbędnych do prowadzenia działalności statutowej związanej z realizacją zadań gminy, a także urządzeń technicznych i systemów przekazywania informacji,
 - promowanie działalności organizacji oraz udzielanie im pomocy w nawiązywaniu kontaktów z organizacjami społecznymi i instytucjami samorządowymi innych państw,

- pomoc w organizacji spotkań i szkoleń, w tym nieodpłatne udostępnianie sal i innych urządzeń będących w dyspozycji Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy na zasadach w nich obowiązujących.

4. Zlecenie realizacji zadań Gminy organizacjom pozarządowym obejmuje w pierwszej kolejności te zadania, które program określa jako priorytetowe. Zlecenie to odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert w oparciu o przepisy ustawy i wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze oraz kompetencje właściwego organu Gminy, chyba, że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia lub w trybie art.19a ustawy, tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert.

5. Środki finansowe na realizację zadań publicznych mogą być przyznawane również w drodze zakupu potrzebnych usług w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 roku – Prawo zamówień publicznych (tekst jedn. Dz.U. z 2017r. poz. 1579).

6. Na wniosek organizacji pozarządowej Wójt Gminy może zlecić organizację zadania publicznego w trybie art.19a ustawy, tj. z pominięciem otwartego konkursu ofert.

VI. Priorytetowe zadania publiczne

Zadania publiczne do realizacji w roku 2018 obejmują następujące obszary działań:

1. Kultura fizyczna i sport:

- 1) upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży,
- 2) organizowanie zajęć współzawodnictwa sportowego uczniów szkół podstawowych, gimnazjum, młodzieży i dorosłych,
- 3) liga piłki nożnej,
- 4) zawody, turnieje, olimpiady,
- 5) organizowanie imprez rekreacyjno – sportowych,
- 6) organizowanie uczestnictwa młodzieży oraz osób dorosłych drużyn piłkarskich z terenu Gminy w sformalizowanych sposobach rywalizacji sportowych – rozgrywki piłki nożnej,
- 7) uczestnictwo drużyn sportowych w obozach sportowych.

2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii:

- 1) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej,
- 2) uczestnictwo dzieci i młodzieży w półkoloniach, koloniach i obozach umożliwiających zdobycie wiedzy na ten temat.

VII. Okres realizacji programu

Program obowiązuje od dnia 01 stycznia 2018 roku do dnia 31 grudnia 2018 roku.

VIII. Sposób realizacji programu

Podmiotami uczestniczącymi w realizacji programu są:

- 1) Rada – uchwalająca program współpracy jako organ stanowiący i kontrolny Gminy i jej komisje w zakresie wytyczania polityki społecznej i finansowej Gminy oraz stosowanie priorytetów w sferze współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi,
- 2) Wójt w zakresie realizacji polityki wytyczonej przez Radę Gminy, realizacji zadań wynikających z programu oraz kontroli i oceny realizacji zleconych zadań publicznych,
- 3) Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie odpowiadającym zadaniom Gminy.
- 4) komórki organizacyjne i samodzielne stanowiska pracy w zakresie wynikającym z potrzeb właściwej realizacji programu, a w szczególności w:
 - a) rozpatrywaniu wniosków złożonych przez organizacje pozarządowej,
 - b) kontroli realizacji zadań zleconych organizacjom pozarządowym,
 - c) sprawowaniu nadzoru i prowadzeniu oraz aktualizacji rejestru organizacji pozarządowych,
 - d) umieszczaniu na stronie internetowej i w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy ważnych informacji dotyczących organizacji pozarządowych,
 - e) udziale w spotkaniach z organizacjami,
 - f) konsultowaniu aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowych organizacji,
 - g) sporządzaniu oceny realizacji programu w zakresie merytorycznego działania,
 - h) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wójt Gminy prowadzi bezpośrednią współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, która w szczególności polega na:

- a. przygotowaniu specyfikacji celem przeprowadzenia otwartych konkursów ofert,
- b. sporządzaniu sprawozdań z finansowej i pozafinansowej współpracy,
- c. podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z podmiotami statutowo prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- d. udziale przedstawicieli Gminy w spotkaniach i szkoleniach dotyczących wzajemnej współpracy.

IX. Wysokość środków przeznaczonych na realizację programu

1. Na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu przeznacza się środki finansowe w wysokości 50.000,00 zł.
2. Na zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii przeznacza się środki finansowe w wysokości 10.500,00 zł.

X. Sposób oceny realizacji programu

1. Wójt Gminy dokonuje kontroli i oceny realizacji wspieranych zadań na zasadach określonych we właściwych przepisach prawnych, w szczególności:
 - 1) stopnia realizacji zadania;
 - 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;
 - 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
 - 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.
2. Kontrolę, o której mowa w punkcie 1, przeprowadzają pracownicy merytorycznych komórek organizacyjnych jednostek w zależności od charakteru danego zadania wraz z pracownikami odpowiedzialnymi za prawidłowe pod kątem finansowym wykorzystanie środków finansowych.

3. Miernikami efektywności realizacji Programu są w szczególności informacje dotyczące:

- 1) liczby podmiotów podejmujących działania publiczne na rzecz lokalnej społeczności we współpracy z Gminą,
- 2) liczby ogłoszonych przez Gminę otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych,
- 3) liczby ofert złożonych do konkursów,
- 4) liczby podmiotów, które zwróciły się do Gminy o wsparcie lub powierzenie realizacji zadań publicznych, z pominięciem konkursów ofert (art.19a ustawy),
- 5) liczby podmiotów, które otrzymały dofinansowanie,
- 6) liczby zadań publicznych, dofinansowanych w ramach programu,
- 7) liczby podmiotów biorących udział w konsultacjach,
- 8) wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu na realizację zadań publicznych,
- 9) liczby zawartych umów i liczby umów rozwiązanych,
- 10) liczby wspólnych przedsięwzięć podejmowanych przez podmioty i Gminę i wysokość środków finansowych zaangażowanych przez Gminę w ich realizację,
- 11) adresatów realizowanych zadań,
- 12) wysokości kwot udzielonych dotacji,
- 13) liczby projektów aktów prawa miejscowego stanowionych przez Radę Gminy konsultowanych z organizacjami pozarządowymi,
- 14) liczba wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli organów administracji, powołanych oraz biorących udział w realizacji programu.

XI. Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji

1. Prace nad opracowaniem i przygotowaniem Rocznej Programu Współpracy Gminy Bedlno z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego prowadzi Sekretarz Gminy z udziałem zainteresowanych organizacji pozarządowych.

2. Skierowanie projektu Programu współpracy do konsultacji odbywa się w co najmniej jednej z niżej podanych form:

- 1) otwarte spotkanie z przedstawicielami organizacji pozarządowych,

- 2) formularz, który można pobrać ze strony internetowej Urzędu Gminy Bedlno,
- 3) pisemnego wyrażenia opinii w danej kwestii, złożonego w Sekretariacie Urzędu Gminy Bedlno,
- 4) innej formie wskazanej przez Wójta Gminy Bedlno w ogłoszeniu o przeprowadzeniu konsultacji.

3. Projekt uchwały w sprawie przyjęcia programu współpracy konsultuje się z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na zasadach określonych w Uchwale Nr XXI/179/2013 Rady Gminy Bedlno z dnia 30 września 2013r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Łódzkiego poz. 4757).

4. W przypadku konsultacji przeprowadzonych z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie termin na wyrażenie opinii nie może być krótszy niż 14 dni od daty ich rozpoczęcia, a w przypadku konsultacji przeprowadzonych z radą pożytku publicznego, termin ten nie może być krótszy niż 14 dni od dnia doręczenia jej projektu aktu prawa miejscowego.

5. Z otwartego spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych sporządza się protokół, którego załącznikiem jest lista obecności uczestników spotkania.

6. Nieprzedstawienie opinii w określonym terminie oznacza rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

XII. Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. W celu opiniowania ofert w otwartych konkursach Wójt Gminy, zgodnie z przepisami ustawy, powołuje komisję konkursową, która działa zgodnie i w oparciu o zapisy ustawy. Imienny skład komisji konkursowej Wójt Gminy określa w drodze zarządzenia i wskazuje jej przewodniczącego.

2. W skład komisji mogą wchodzić osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art.3 ust.3, z wyłączeniem osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust.3, biorące udział w konkursie.

3. Komisja konkursowa może działać bez udziału osób wskazanych przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3, jeżeli:

- 1) żadna organizacja nie wskaże osób do składu komisji konkursowej lub
- 2) wskazane osoby nie wezmą udziału w pracach komisji konkursowej, lub
- 3) wszystkie powołane w skład komisji konkursowej osoby podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ust. 2d lub art. 15 ust. 2f.

4. Dopuszcza się możliwość powołania do składu komisji z głosem doradczym osób posiadających wiedzę specjalistyczną w danej dziedzinie (tzw. eksperci), w której ogłoszony jest konkurs.

5. Osoby, o których mowa w pkt. 4 mogą w szczególności:

- a) uczestniczyć w pracach komisji z głosem doradczym;
- b) wydawać opinie.

XIII. Postanowienia końcowe

1. Projekt Programu współpracy po rozpatrzeniu uwag i propozycji wniesionych przez organizacje pozarządowe przedkłada się na posiedzeniu Rady Gminy Bedlno. Roczny Program współpracy uchwała się do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres jego obowiązywania.

2. Po uchwaleniu przez Radę Gminy Bedlno „Programu współpracy Gminy Bedlno z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2018 rok”, Program umieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej ugbedlno.bip.org.pl, na stronie internetowej Gminy Bedlno www.bedlno.pl oraz na tablicy ogłoszeń urzędowych w siedzibie Urzędu Gminy.

3. Wójt Gminy w terminie do dnia 31 maja 2019 roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji programu.

4. Sprawozdanie z programu zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy ugbedlno.bip.org.pl, na stronie internetowej Gminy Bedlno www.bedlno.pl oraz na tablicy ogłoszeń urzędowych w siedzibie Urzędu Gminy.
5. Uwagi, opinie, wnioski i propozycje dotyczące realizacji programu podmioty współpracy mogą zgłaszać na bieżąco Wójtowi Gminy.
6. Zmiany niniejszego Programu wymagają formy przyjętej dla jego uchwalenia.